

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 23 września 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, w sprawie z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. w K. przeciwko W. D., o zapłatę 5.265,51 złotych, zasądził od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 5.265,51 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 7 lutego 2013 roku do dnia zapłaty oraz nie obciążył pozwanej W. D. kosztami postępowania. Przedmiotowe orzeczenie Sąd I instancji oparł na następujących ustaleniach faktycznych: w pozwie z dnia 7 lutego 2013 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w K. wniosła o zasądzenie od W. D. kwotę 5.265,51 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż na skutek umowy cesji z dnia 18 października 2012 roku powódka nabyła wierzytelność do pozwanej od (...) Spółki Akcyjnej w W. z tytułu świadczonych przez tę spółkę usług telekomunikacyjnych. Nakazem zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie uwzględnił w całości żądanie pozwu. W sprzeciwie wniesionym przez pełnomocnika pozwanej - córkę A. Ż. przyznano, iż pozwana była abonentem sieci (...). W okresie od 13 grudnia 2010 roku pozwana miała zdiagnozowanego guza mózgu, następnie została poddana rekonwalescencji. Pozwana w dalszym okresie po operacji miała zaburzenia w postaci braku świadomości. Została skierowana do poradni endokrynologicznej z zdrowia psychicznego i nie można było się z nią porozumieć. Działalność gospodarcza pozwanej została zamknięta z powodu choroby pozwanej, zaś w dniu 17 stycznia 2011 roku zmarł mąż pozwanej. Pozwana w związku ze stanem psychicznym w opisanym okresie nie pamięta ani rozmów z telefonem w sieci (...) ani otrzymywania korespondencji i faktur od powoda. Pozwana prowadziła działalność gospodarczą pod nazwą(...) z siedzibą w Ł.. W dniu 4 kwietnia 2002 roku została zawarta umowa sprzedaży aparatów GSM pomiędzy (...) spółką z o.o. będącym autoryzowanym przedstawicielem firmy (...) a pozwaną W. D.. Pozwanej wydano na mocy umowy aparat N. o numerze (...) za kwotę 49 złotych. W dniu 14 grudnia 2009 roku (...) S.A. zawarł z pozwaną aneks do umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych sieci (...) w ramach oferty dla przedsiębiorców (...). W aneksie pozwana oświadczyła, iż była abonentem sieci (...) i dokonuje zmiany dotychczas posiadanej taryfy na plan określony w tabeli zawartej w aneksie (§2 umowy). Pozwanej przypisano numer (...) oraz abonament w wysokości 49 złotych (59,78 z VAT). Pozwana W. D. posiadała w sieci (...) numer klienta (...). Dokonywane przez pozwaną lub w jej imieniu wpłaty były księgowane na konto klienta oznaczone powyższym numerem. W dniu 26 lipca 2011 roku (...) S.A. wystawił na rzecz pozwanej fakturę VAT na kwotę 2.630,11 złotych brutto z terminem płatności do dnia 9 sierpnia 2011 roku. W dniu 4 lipca 2011 roku nastąpiła spłata zadłużenia pozwanej w wysokości 650 złotych, zaś w dniu 19 lipca 2011 roku pozwana zapłaciła kwotę 2001,91 złotych. W dniu 26 sierpnia 2011 roku (...) S.A. wystawił na rzecz pozwanej fakturę VAT na kwotę 2.135,77 złotych brutto z terminem płatności do dnia 9 września 2011 roku. W dniu 29 lipca 2011 roku pozwana wpłaciła kwotę 1.350 złotych. W dniu 26 września 2011 roku (...) S.A. wystawił na rzecz pozwanej fakturę VAT na kwotę 209,64 złotych brutto z terminem płatności do dnia 10 października 2011 roku. W dniu 26 października 2011 roku (...) S.A. wystawił na rzecz pozwanej kolejną fakturę VAT na kwotę 88 złotych brutto z terminem płatności do dnia 9 listopada 2011 roku. Wobec braku dalszych spłat, saldo konta pozwanej wyniosło 5.063,52 złotych do zapłaty. W dniu 18 października 2012 roku (...) S.A. zawarł z powodem (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością spółką komandytową w K. umowę sprzedaży wierzytelności przysługujących Polkomtelowi. Wśród wierzytelności przelanych na powoda była wierzytelność opisana w załączniku nr 1 przysługująca przeciwko pozwanej W. D. z tytułu niezapłaconych faktur za świadczenie usług telekomunikacyjnych wystawionych w dniach: 26 lipca 2011 roku, 26 sierpnia 2011 roku, 26 września 2011 roku i 26 października 2011 roku. Pozwana W. D. od dnia 4 stycznia 2011 roku zaprzestała działalności gospodarczej. Decyzja o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru działalności gospodarczej wynikała ze złego stanu zdrowia pozwanej i jej współmałżonka. Pozwana przeżyła operację guza mózgu i miała zaburzenia pooperacyjne. W okresie po operacji pozwanej, w dniu 17 stycznia 2011 roku zmarł mąż pozwanej. Do czerwca 2011 roku rachunki za telefon w sieci (...) regulowała córka pozwanej. Działalność gospodarcza została wznowiona dopiero w dniu 3 grudnia 2012 roku. W tak określonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo za zasadne w całości. Wskazał, że zgodnie z treścią art. 509 §1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. W niniejszej sprawie legitymacja czynna powoda wynikała z faktu przeniesienia na niego przez stronę

umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych wierzytelności z tytułu zaległej zapłaty rachunków za telefon. Strona pozwana w toku postępowania nie kwestionowała faktu, iż łączyła ją z poprzednikiem prawnym powoda umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Pozwana nie podniosła również zarzutu, iż umowa ta została wypowiedziana po zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej. Nie był również spornym fakt, iż po zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, w imieniu i na rzecz pozwanej były regulowane należności za telefon u poprzednika powoda aż do czerwca 2011 roku. Niemniej, mimo braku rozwiązania umowy, faktury objęte pozwem, przypadające na zobowiązania za lipiec, sierpień i wrzesień 2011 roku nie zostały uiszczone. W świetle powyższego, w ocenie Sądu nie był spornym fakt, iż zbywcę wierzytelności z pozwaną łączyła umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Skoro fakt ten nie był sporny między stronami - nie był celowym ewentualny wniosek dowodowy o zobowiązanie (...) S.A. do złożenia umowy o świadczenie usług. Na kwotę dochodzonego roszczenia przez powoda złożyły się następujące pozycje:

- kwota 2630,11 złotych z faktury VAT płatnej do dnia 9 sierpnia 2011 roku,

- kwota 2.135,77 złotych z faktury VAT płatnej do dnia 9 września 2011 roku,

- kwota 209,64 złote z faktury VAT płatnej do dnia 10 października 2011 roku. Brak zapłaty trzech faktur przez abonenta spowodował powstanie uprawnienia zbywcy wierzytelności do wypowiedzenia umowy o świadczenie usług abonentowi z jego winy. Na podstawie art. 57 ust. 6 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. (Dz. U. Nr 171, poz. 1800) Prawo Telekomunikacyjne zbywca wierzytelności był uprawniony do naliczenia z tego tytułu kary umownej, ale po zastosowaniu udzielonej przy zawarciu umowy ulgi. Zgodnie ze wskazanym przepisem, w przypadku zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, związanego z ulgą przyznaną abonentowi, wysokość roszczenia z tytułu jednostronnego rozwiązania umowy przez abonenta lub przez dostawcę usług z winy abonenta przed upływem terminu, na jaki umowa została zawarta, nie może przekroczyć wartości ulgi przyznanej abonentowi pomniejszonej o proporcjonalną jej wartość za okres od dnia zawarcia umowy do dnia jej rozwiązania. Na wskazanej podstawie wyliczono karę umowną dla pozwanej w wysokości 88 złotych, która została wskazana w fakturze VAT płatnej do dnia 9 listopada 2011 roku. Powód przed wytoczeniem powództwa dokonał kapitalizacji odsetek za okres od daty wymagalności poszczególnych faktur do dnia poprzedzającego wystąpienie z pozwem w sprawie. Wysokość odsetek ustawowych wyniosła do dnia 7 lutego 2013 roku kwotę 201,99 złotych, o którą powiększono należność dochodzoną pozwem. W ocenie Sądu Rejonowego brak świadomości pozwanej przypadający na okres po zawarciu umowy nie miał wpływu na powstanie zobowiązania. Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych znajduje swoją podstawę prawną w art. 56 ustawy prawo telekomunikacyjne. Zgodnie z art. 56 ust. 2 umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawiera się w formie pisemnej lub elektronicznej za pomocą formularza udostępnionego na stronie internetowej dostawcy usług. Wymóg formy pisemnej lub elektronicznej nie dotyczy umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawieranej przez dokonanie czynności faktycznych obejmujących w szczególności umowy o świadczenie usług przedpłaconych świadczonych w publicznej sieci telekomunikacyjnej, publicznie dostępnych usług telefonicznych świadczonych za pomocą aparatu publicznego lub przez wybranie numeru dostępu do sieci dostawcy usług. Umowa ta ma charakter odpłatny i powszechny. Treść poszczególnych stosunków prawnych regulują regulaminy świadczenia usług oraz regulaminy promocji (art. 59 ustawy). W odniesieniu do pozwanej treść umowy wyznaczała promocja dla przedsiębiorcy prowadzącego aktywnie działalność gospodarczą. Wymóg ten ma jednak znaczenie na etapie zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, zaś utrata statusu przedsiębiorcy nie wpływa na uzyskane uprawnienia, zniżki i promocje. Niemniej, umowa o świadczenie usług jest co do zasady umową terminową i wiąże strony przez określony czas, rozliczenie zaś podzielone jest na miesięczne okresy. Stąd z upływem każdego okresu abonent zostaje zobowiązany z mocy zawartej umowy do spełnienia świadczenia w postaci zapłaty za gotowość do świadczenia usługi telekomunikacyjnej oraz za zużyte impulsy. Zgodnie z art. 61 ust. 3 ustawy prawo telekomunikacyjne dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych określa w cenniku usług telekomunikacyjnych, zwanym dalej „cennikiem”, ceny za przyłączenie do sieci, za usługi, za obsługę serwisową oraz szczegółowe informacje dotyczące stosowanych pakietów cenowych oraz opustów. W konsekwencji, pozwana będąc abonentem ponosiła odpowiedzialność za zobowiązania z tytułu umowy o świadczenie usług przez okres jej trwania.

Z uwagi na wypowiedzenie usługi z winy abonenta, poniosła również odpowiedzialność z tytułu kary umownej.

Przeszkoda w prowadzeniu swoich spraw przez pozwaną istniała obiektywnie. Niemniej, rodzina pozwanej na bieżąco regulowała zobowiązania wynikające ze stosunków ciągłych zawartych przez pozwaną. Zaprzestanie spłaty zobowiązań wobec poprzednika powoda po pół roku od wykreślenia z rejestru działalności gospodarczej spowodowało, iż żądanie pozwu było zasadne. O ustawowych odsetkach za opóźnienie orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. O kosztach orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. O ile trudna sytuacja życiowa pozwanej nie może wpływać na byt i wymagalność zobowiązań zaciągniętych przed datą powstanie stanu ocenianego jako brak świadomości, o tyle okoliczność podmiotowe należy brać pod uwagę oceniając odpowiedzialność pozwanej za wynik procesu. W ocenie Sądu fakt powrotu do zdrowia i podjęcia działalności gospodarczej nie wpływa na zmianę oceny sytuacji pozwanej w czasie powstawania zobowiązania względem poprzednika powoda. Pozwana doznała nie tylko poważnej choroby i mierzyła się ze skutkami poważnej operacji, ale także została dotknięta śmiercią męża. Okoliczności te powodują, iż w ocenie Sądu dodatkowo obciążenie pozwanej kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego powoda przed Sądem godziłoby we wskazaną w art. 102 k.p.c. zasadę słuszności.

Powyższe orzeczenie w zakresie uwzględniającym powództwo apelacją zaskarżyła pozwana, która wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia, de facto jednak wnioski apelacji zmierzały do zmiany wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego pozwana ponownie wskazała na ograniczenia jej świadomości trwające w okresie obowiązywania umowy, wywołane stanem zdrowia pozwanej.

Strona powodowa w odpowiedzi na apelację pozwanej wniosła o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz ze zwrotem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, za postępowanie apelacyjne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej podlegała oddaleniu jako bezzasadna. Pozwana zaskarżyła orzeczenie Sądu I instancji podnosząc zarzut niepoczytalności pozwanej w okresie, kiedy zobowiązanie objęte zaskarżonym wyrokiem powstało. Na przywołane zarzuty pozwana nic przedstawiła jednak żadnych dowodów. Podkreślić należy, że pozwana już na etapie postępowania przez Sądem Rejonowym powoływała się na konieczność zakończenia prowadzonej działalności gospodarczej z uwagi na chorobę. Nie mniej, jak już wskazywano okoliczność ta pozostaje bez znaczenia z punktu widzenia istnienia i wymagalności roszczeń zaciągniętych przez pozwaną, czy to w ramach prowadzonej działalności, czy też poza nią. Jednym z takich roszczeń jest właśnie zobowiązanie do zapłaty objęte przedmiotem niniejszego postępowania. Pozwana zawarła ważną i skuteczną umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych, z której się nic wywiązała. Stąd też operator, a obecnie powód jako wierzyciel następczy, jest uprawniony do dochodzenia tej wierzytelności na drodze postępowania sądowego. Żaden z zarzutów pozwanej nie doprowadził do zniweczenia powództwa, co potwierdził Sąd pierwszej instancji uwzględniając powództwo po dokonaniu uprzednio wszechstronnego rozważenia i zbadania zebranego w sprawie materiału dowodowego. Ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są bowiem wymogami prawa procesowego, doświadczeniem życiowym oraz regułami logicznego myślenia, według których Sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonując wyboru określonych środków dowodowych i ważąc ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Tym samym, należało podzielić stanowisko Sądu Rejonowego, który po przeprowadzonej dogłębnie analizie zebranego materiału dowodowego słusznie uwzględnił powództwo. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Co do zasady, na tym spoczywa ciężar dowodu, kto twierdzi, a nie na tym, kto zaprzecza. Ciężar dowodu co do okoliczności wyjątkowych obciąża tego, kto z wyjątku tego wyprowadza dla siebie korzyści. W tym kontekście twierdzenia pozwanej stanowiące podstawę jej stanowiska przemawiającego za oddaleniem powództwa prawidłowo zostały ocenione przez Sąd Rejonowy jako nieudowodnione.

Mając na uwadze powyższe, apelację pozwanej należało uznać za niezasadną, co skutkowało jej oddaleniem na koszt skarżącej stosownie do treści art. 385 k.p.c. i art. 98 k.p.c.